

WALK FOR NATURE

VALLEIEN ALS DRAGERS VAN NATUUR EN BIODIVERSITEIT

Walk for Nature, een sterk merk

Sinds 2005, dus het negende jaar op rij, organiseert Natuurpunt Oost-Brabant, Regionale Vereniging voor Natuur en Landschap, op één of meerdere plaatsen een Walk for Nature als een uniek uitstralingsevenement. Deze Walk is de 14e in de reeks.

Tijdens de 13 voorgaande edities heeft de Walk zich ontwikkeld tot een sterk merk en zijn vele unieke gebieden aangedaan waar we met de inzet van Natuurpunt het verschil maken.

We sommen ze even op: de Hoegaardse valleien met het natuurontwikkelingsproject Rosdel, Averbode Bos en Heide met zijn grootse natuurontwikkeling, Rozendaal, Paddepoel en de Velpevallei met de vernatting in Vissenaken en Glabbeek, de natuurontwikkeling in Het Vinne en de Getevallei in Zoutleeuw, het Torfbroek in Kampenhout, De Hagelandse Vallei met het

Dunbergbroek in Holsbeek, het Kastanjabos en de Molenbeekvallei in Herent, het Koebos in Lubbeek, het Haachts Broek in Haacht, het Silsombos in Kortenberg en vorig jaar de erfgoedsite van de Abdij van Park in Heverlee met als thema Natuur en Cultuur. Telkens projecten die een voorbeeld zijn van de brede natuuracties gedragen door enthousiaste Natuurpunt-medewerkers. Op deze 14 edities konden we meer dan 25 000 bezoekers verwelkomen die op een onvergetelijke wijze kennis maakten met een streek en een project dat kleur geeft aan die streek. De Walk for Nature staat dan ook garant voor kwaliteit, proeven van topnatuur en een mooie beleevingsdag voor heel het gezin. Het publiek kan kennismaken met het brede werk van Natuurpunt Oost-Brabant rond natuur, natuurbeheer, reservatenwerking, landschap en erfgoed.

Binnen de ruilverkaveling Willebringen heeft Natuurpunt Velpe-Mene reeds een heel netwerk van natuurreservaten uitgebouwd met de valleien als ruggengraat. Dit netwerk moet uitgebreid en duurzaam gemaakt worden. De waterhuishouding kan hersteld worden zodat de kwelgevoelige vegetaties zoals dotterbloem en brede orchis verder kunnen uitbreiden.

Opkomen voor meer natuur en biodiversiteit

De Walk is voor de natuurbeweging een hoogdag waarop met concrete projecten en verzueringen naar buiten getreden wordt. Tegelijk wil hij de Natuurpunt-vrijwilligers bemoedigen die door hun inzet voor natuur, landschap en erfgoed kleur willen geven aan het landschap. Natuurbehoud is onmogelijk zonder de uitbouw van een netwerk van grote en kleine, liefst met elkaar verbonden beheerde natuurgebieden. In een verschrallend landschap zijn de reservaten verantwoordelijk voor een steeds groter aandeel van de biodiversiteit in de regio en vormen tevens de reservoirs voor de biodiversiteit buiten de reservaten. We zullen met z'n allen krachtig en met nieuwe energie moeten werken aan die uitbouw. Meer dan dat: we zullen tegengas moeten geven aan de tendens om de aankoop van natuurreservaten terug te draaien of te beperken tot de Europese Habitatgebieden. Zij die dit voorstaan, hebben ofwel andere intenties dan zorg voor duurzame biodiversiteit, ofwel te weinig voeling met de realiteit in het buitengebied en met natuur in stad en dorp. Op de Walk 2013 Willebringen zullen we parels van beheerde natuurgebieden tonen die het verschil maken voor de biodiversiteit in de streek. Natuurpunt Oost-Brabant wil met dit evenement opkomen voor de aankoop en de uitbreiding van de beheerde natuurgebieden.

Door goed maaibeheer kunnen onze wegbermen uitgroeien tot schatkamers voor vele soorten. Hier wegberm met geel walstro en aardaker: typische soorten voor kalkrijke leemstreek.

Beeld van de vernatting in de Hoksemse Vroente binnen het Natuurpunt-perceel: verhoging van de biodiversiteit.

Omgeving Zegelberg in Oorbeek (Tienen) met natuurontwikkelingsgebied.

Ook in het ruilverkavelingsgebied versterking van de natuurreservaten

De Walk gaat door in het hart van het ruilverkavelingsgebied Willebringen, dat zich over ca. 3000 ha uitstrekt. Daarbinnen heeft Natuurpunt Velpe-Mene de reservaten Mene-Jordaan (Willebringen, Meldert, Hoksem, Oorbeek), Meldertbos (Meldert), Molensteen-Hazeberg (Opvelp en Neervelp), Snoekengracht-Vondelbeek-Terrassenlandschap (Verrijck, Roosbeek en Kumtich) en het Aardgat (Tienen) uitgebouwd als een aanzet voor een natuurruggengraat. Binnen de ruilverkaveling komen we krachtig op voor de versterking van deze ruggengraat en de verdere uitbouw van deze natuurreservaten. Zoals we dit ook deden in de vroegere ruilverkaveling Hoegaarden voor de uitbouw van Rosdel en een deel van de Menevallei, en in de ruilverkaveling Vissenaken voor de reservaten Rozendaal-Velpevallei en Paddepoel-Velpevallei met zijn unieke vernatting in de vallei. In het goedgekeurd ruilverkavelingsplan Willebringen is de uitbreiding van deze natuurgebieden opgenomen.

De Snoekengracht-Vondelbeek te Boutersem is opgenomen als natuurontwikkelingsgebied in het goedgekeurd ruilverkavelingsplan. Natuurpunt Velpe-Mene zal het ruilverkavelingsproces dagelijks opvolgen om tot een effectieve realisatie van de natuurontwikkeling te komen.

én versterking van natuur en biodiversiteit in het hele landbouwgebied

Als Natuurpunt Oost-Brabant komen we ook op voor de versterking van de natuurwaarden en de landschapskwaliteit in heel het agrarisch gebied binnen de ruilverkaveling. Met Graan voor Gorzen hebben we rond de eeuwwisseling de basis gelegd voor concrete maatregelen voor de akkervogels in het landbouwgebied. Ons initiatief heeft geleid tot de beheersovereenkomsten akkervogels, die in onze streek en Zuid-Limburg zouden moeten leiden tot de duurzame instandhouding van de geelgors en het stoppen van de achteruitgang van de grauwe gors te bewerkstelligen. Een stap verder is het beheer van akkertjes ten behoeve van de zeer bedreigde akkerflora. Ook hier worden bakens verzet in de streek. Bij de opstelling van het ruilverkavelingsplan hebben we gehamerd op het belang van elke talud, elke waardevolle berm, elk landschapselement. Vanuit Natuurpunt Velpe-Mene is Jules Robijns gestart met het opzetten van een fotografisch archief van het landschap voor de ruilverkaveling zodat na de ruilverkaveling de balans kan opgemaakt worden. Natuurpunt pleit voor een dooradering van het landbouwgebied met vaste (houtkanten, gras en ruigere stroken, struwelen) en variabele landschapsstructuren (bv. akkers met overstaand graan voor gorzen enz.) en dit voor 7% van de oppervlakte van het gebied in agrarisch gebruik, dus buiten wat er voor natuurreservaten is voorzien. We hopen dat deze ecologische focusgebieden finaal ook in het bijgesteld Europees Landbouwbeleid overeind zullen blijven. Het maakt de koppeling mogelijk met een goed land- en waterbeheer dat de hydraulische ruwheid van het landschap versterkt en erosie voorkomt. Zodat bij de eerste de beste bui in mei of juni er geen tonnen aarde van de velden spoelen en een modderspoor van schade in de dorpen

Omgeving Pertseveld-Vroente: kansen voor verdere natuurontwikkeling.

Links: Een van de landelijke wegen in de omgeving van Willebringenbos die zal verhard worden. Ook de zgn. exploitatieweg van de Domstraat naar Willebringenbos wordt verhard. Nochtans zijn onverharde wegen steeds belangrijker: voor de natuur, voor het landschap, voor joggers, voor ruiters. Rechts: Een beeld van een typische ruilverkavelingsweg. Ook in de ruilverkaveling Willebringen zullen meer dan 10 km van zulke nieuwe betonwegen aangelegd worden.

achterlaten, en tegelijkertijd in onze waterlopen tonnen grond afzetten die hele beek- en riviersystemen belasten met nutriëntrijk slib en de inspanningen van de waterzuivering te niet doen. De Walk for Nature Willebringen wil een hefboom zijn voor de versterking van natuur en de landschappelijke kwaliteiten in de ruilverkaveling en de versterking van de riviervalleien als dragers van natuur en biodiversiteit in de streek.

Een hele dag proeven van natuur en landschap

Het programma loopt de hele dag door, te beginnen met een vroege vogelwandeling, een minisymposium in de voormiddag, en 's namiddags een breed gezinsgebeuren. Je kan kennismaken met het unieke landschap langs gemarkeerde landschapscircuits die de klassieke wandelpaden verlaten en langs landschapsposten waar

uitleg gegeven wordt over de reservaten, het natuurbeheer en de natuurontwikkeling, over de valleien als dragers van het landschap, over koestersoorten als ringslang en geelgors, over natuur in landbouwgebied, de trage weg als sleutel voor het landschap en over erfgoed. Voor de kinderen is er een gethematiseerd zoekcircuit. Een Bike for Nature geeft fietsers de mogelijkheid om de ruimere omgeving te verkennen.

Programma: zie achterkant tijdschrift en details pag. 31.

Info: www.walkfornature.be

Foto's bij dit artikel: Jules Robijns

